

UZASADNIENIE

projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania nazwy skwerowi na terenie Wrocławia

Z wnioskiem do Prezydenta Wrocławia o nadanie nazwy „Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej” obiektowi miejskiemu we Wrocławiu wystąpiło Stowarzyszenie Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka.

Solidarność Polsko-Czechosłowacka (pierwotnie Solidarność Polsko-Czeska) to organizacja opozycyjna nawiązująca do tradycji dwu spotkań działaczy Karty 77 i Komitetu Samoobrony Społecznej KOR w Karkonoszach (VII i IX 1978) i zapoczątkowanej wówczas współpracy opozycjonistów z Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej. We wrześniu 1981 podczas pobytu Aleksandra Gleichgewichta w Pradze, w toku rozmowy z Anną Šabatová i Václavem Malým, postanowiono powołać Solidarność Polsko-Czeską. Do wprowadzenia stanu wojennego organizacja nie rozwinęła szerszej działalności. Od wiosny 1982 kierownictwo SPCz przejął po internowanym A. Gleichgewichtcie Mirosław Jasiński. 12 lutego 1984 z inicjatywy SPCz 45 działaczy opozycji z Polski i Czechosłowacji wydało oświadczenie, w którym deklarowało wolę kontynuowania wspólnej walki o przestrzeganie praw człowieka i protestowało przeciwko represjom w obu państwach. W 1985 nawiązano równoległą do istniejącej od początku linii Wrocław-Praga współpracę między Brnem a Warszawą. W 1986 doszło do 3 spotkań na granicy (w Tatrach i Karkonoszach), w których uczestniczyli Z. Janas, M. Jasiński, P. Pospíchal, J. Onyszkiewicz i P. Uhl. W efekcie skoordynowano działalność wszystkich ośrodków. Po aresztowaniu w styczniu 1987 P. Pospíchala SPCz ujawniła fakt swojego istnienia i zorganizowała wiele protestów, w których uczestniczyli przedstawiciele różnych nurtów polskiej opozycji. 6 lipca 1987 ogłoszono powstanie Kręgu Przyjaciół Solidarności Polsko-Czechosłowackiej. Rzecznikami SPCz zostali A. Šabatová i Józef Pinior. W sierpniu 1987 doszło do spotkania opozycjonistów z obu państw na granicy (na Borówkowej Górze), kolejne zorganizowano w lipcu 1988 (na Śnieżniku) i czerwcu 1989 (w okolicach Śnieżnika). Głównym organizatorem spotkań i akcji przerzutowych (łącznie ok. 30) był w tym czasie Mieczysław Piotrowski. 12 września 1987 wspólnie z Ruchem Wolność i Pokój SPCz zorganizowała na wiodącej grzbietem Karkonoszy Drodze Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej manifestację w obronie przyrody górskiej, zatruwanej przez przemysł ciężki. W 1988 włączono się w zainicjowaną przez Kartę 77 akcję solidarności z Rumunią. W kwietniu 1988 SPCz rozpoczęła akcję Patronat, w ramach której organizacje opozycyjne obejmowały opieką więźniów politycznych z drugiego państwa. W maju 1988 we Wrocławiu i Pradze przeprowadzono głódówkę w obronie więzionych za odmowę

służby wojskowej; kolejna odbyła się w grudniu 1988 w Warszawie. 25 XI 1988 we Wrocławiu zorganizowano demonstrację w obronie czechosłowackich więźniów politycznych. Wiosną 1989 przeprowadzono szeroko zakrojoną akcję w obronie represjonowanych w CSRS (ulotki, pikieety, demonstracje). 15 kwietnia 1989 w Cieszynie odbył się więc w obronie V. Havla. Od XII 1987 SPCz wydawała „Biuletyn Informacyjny” w jęz. polskim, w 1988 wydano 2 numery w jęz. czeskim. W grudniu 1988 SPCz zainicjowała powstanie Wschodnioeuropejskiej Agencji Informacyjnej. Obok przerzutu polskich wydawnictw podziemnych do CSRS SPCz zorganizowała także druk czechosłowackich wydawnictw opozycyjnych w PRL (m.in. znaczek na 10-lecie Karty 77, pismo „To”), w 1989 – sprzętu drukarskiego. 21 VIII 1989, w 21. rocznicę inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację, SPCz zorganizowała w Cieszynie manifestację pod hasłem „Nigdy więcej bratniej pomocy”. IX-XII 1989 we Wrocławiu ukrywano zagrożonego aresztowaniem S. Devátého, sygnatariusza Karty 77 i członka SPCz. 3-5 XI 1989 we Wrocławiu zorganizowano największe przedsięwzięcie w dziejach SPCz – Przegląd Niezależnej Kultury Czechosłowackiej i międzynarodowe seminarium „Europa Środkowa. Kultura na rozdrożu – między totalitaryzmem a komercjalizmem”. Mimo przeciwdziałania władz Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej wzięło w nim udział ponad 1000 obywateli Czechosłowacji. Po zwycięstwie „aksamitnej rewolucji” 21 grudnia 1989 w Czeskim Cieszynie zorganizowano spotkanie działaczy „S” i członków Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego z przedstawicielami Forum Obywatelskiego. W marcu 1990 SPCz zorganizowała w Karkonoszach spotkanie prezydenta V. Havla z przewodniczącym „Solidarności” Lechem Wałęsą. W 1990 po raz kolejny zmieniono nazwę organizacji na Solidarność Polsko-Czesko-Słowacką oraz powołano Fundację SPCzS. SPCz pod nazwą Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka istnieje do dziś, inicjując wiele ważkich przedsięwzięć kulturalnych, gospodarczych i społecznych. Ich siłą napędową wciąż pozostaje piękna tradycja współpracy polskiej i czechosłowackiej opozycji.

Wybór miejsca dla skweru jest uzasadniony ze względu na bliską odległość placu Solidarności.

Projekt uchwały nie zawiera danych prawnie chronionych.